

Riskanalys 2023

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Bruttolista	3
Verksamhet	3
Förtroende	5
Ekonomisk/Finansiell	6
HR	6
Kommunikation	6
Informationssäkerhet	7
Upphandling/Inköp	7
Arbetsmiljö	7
Risker som ligger till grund för kommungemensamma granskningar	8
Verksamhet	8
Ekonomisk/Finansiell	8
Informationssäkerhet	8

Bruttolista

Här visas alla risker uppdelade utifrån de riskkategorier som används i Malmö stad. Samtliga riskkategorier visas oavsett om det finns risker kopplade till dem eller ej.

Kommungemensamma risker finns under en separat rubrik.

Värde	Sannolikhet	Konsekvens
1	Nästintill omöjligt	Knappt kännbart
2	Föga troligt	Kännbart
3	Möjligt	Påtagligt
4	Troligt	Allvarligt
5	Nästintill säkert	Synnerligen allvarligt

Verksamhet

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Bristande tillgång till gode män eller förvaltare	4. Troligt	4. Allvarligt	16 	Direktåtgärder	Ja
Beskrivning av risk <i>Risk för bristande tillgång till gode män eller förvaltare på grund av svårigheter att rekrytera ställföreträdare, vilket kan leda till rättsförlust för den enskilde.</i>					
Kommentar En tillräcklig tillgång till ställföreträdare som kan åta sig nya uppdrag påverkar handläggningstiden för anmälan och ansökan. Om fastställd tidsram ej uppnås kan konsekvensen för den enskilde bli allvarlig. En ny direktåtgärd föreslås: Verksamheten kommer att initiera en process mellan de tre socialförvaltningarna med syfte att dels bättre nå ut med information för att förebygga behovet av ställföreträdare genom god kännedom om anhörigbehörighet och framtidsfullmakter, dels att genom relevant information förbättra ansökningsprocesserna avseende ställföreträdare. En arbetsgrupp bildas inom klustret och samråd med kommunikation behövs. Risken hanteras genom direktåtgärd.					
Hjälpökande med komplex problematik saknar ställföreträdare	4. Troligt	4. Allvarligt	16 	Direktåtgärder	Ja
Beskrivning av risk <i>Risk för att hjälpbehövande personer med komplex problematik inte får hjälp i tid på grund av en begränsad kapacitet hos förvaltarenheten och brist på ställföreträdare som vill och kan ta svårare uppdrag, vilket kan leda till att den hjälpbehövande löper risk att lida rättsförlust innan en ställföreträdare kan förordnas.</i>					
Kommentar Behov finns att förvaltarenheten har kapacitet att hantera hjälpbehövande med komplex problematik - alternativt att möjlighet finns att rekrytera ställföreträdare för denna målgrupp. Förvaltarenheten har under år 2022 utökats och en ärendekategorisering har skapats för att underlätta överblick och styrning. En ny direktåtgärd föreslås. En fördjupad kartläggning om jämförelse av handläggningstider ska göras med fokus på komplexa ärenden (kategori/typ 3). Syftet är att bättre förstå var "flaskhalsar" uppstår i processen och därmed kunna undvika dem och förkorta väntetiden för den enskilde. Risken hanteras genom direktåtgärd.					

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Byte av ställföreträdare kan inte verkställas inom utsatt tid	5. Nästintill säkert	3. Påtagligt	15 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
<p>Beskrivning av risk Risk för att given tidsram för byte av ställföreträdare inte uppnås på grund av svårigheter att rekrytera ställföreträdare, vilket kan leda till att huvudmannen har kvar en ställföreträdare som inte är lika engagerad i avvaktan på byte och då lider rättsförlust eller om ställföreträdaren har begärt att bli utbytt kan denne behöva vara kvar i ett uppdrag oskäligt länge.</p>					
<p>Kommentar En ställföreträdare har rätt att begära att få bli utbytt i ett uppdrag. Det ligger både i huvudmannens och ställföreträdarens intressen att ett byte av ställföreträdare sker inom en rimlig tid. Behovet kan finnas till exempel för att ställföreträdaren har åtagit sig ett för svårt uppdrag, att ställföreträdaren visat sig olämplig. Nämnden har tagit beslut om att införa uppstarts- och bytesarvode i samband med att granskningen av 2022 års årsräkningar påbörjas. Effekter kan först bedömas i slutet av år 2023. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga.</p>					
Brist på rätt kompetens hos ställföreträdare	3. Möjligt	4. Allvarligt	12 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
<p>Beskrivning av risk Risk för att huvudmännen inte får den hjälp de behöver på grund av brist på rätt kompetens hos ställföreträdarna, vilket kan leda till att huvudmännen lider rättsförlust.</p>					
<p>Kommentar Ställföreträdarnas uppdrag kräver kunskaper inom många och olika typer av områden, eftersom behoven hos huvudmännen skiljer sig åt. Konsekvensen för den enskilde huvudmannen kan bli allvarlig med rättsförlust som följd. Risken bedöms kunna hanteras inom ramen för de utbildningsinsatser som planeras för året. Frågan om kompetens följs upp i de årliga enkätundersökningarna till ställföreträdarna där svaren utgör underlag för årets utbildningsplan. Utbildning avseende e-tjänsten E-Wärna Go är prioriterad. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga.</p>					
Bristar att i tid utföra tillsyn och granskning av ekonomiska redovisningar och underlag från ställföreträdare	3. Möjligt	3. Påtagligt	9 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
<p>Beskrivning av risk Risk för att misskötsamhet och felaktigheter upptäcks för sent på grund av att målet för granskning av räkningar inte uppnås, vilket kan leda till att huvudmannen lider rättsförlust.</p>					
<p>Kommentar Försenade granskningar innebär att eventuella brister inte uppmärksammas i tid vilket kan medföra att huvudmannen under tiden lider ytterligare rättsförlust. Försenade granskningar leder även till att arvodesbeslut försenas vilket påverkar benägenheten hos ställföreträdare att fortsätta i sitt uppdrag och ta sig an fler uppdrag. Verksamheten bedöms vara i fas med granskningarna vid årsskiftet 2022/2023. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga och status redovisas till nämnd varje månad.</p>					

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Bristande uppföljning av mål och verksamhet	4. Troligt	3. Påtagligt	12 	Direktåtgärder	Ja
<p>Beskrivning av risk Risk för otillräcklig verksamhetsuppföljning på grund av brister i uppföljnings- och verksamhetssystem, vilket kan leda till svårigheter att planera och följa upp mål och verksamhet.</p>					
<p>Kommentar För att systematiskt kunna följa nämndens målsättningar utifrån beslutade styrdokument finns behov av en sammanhållen, kvalitetssäker och hållbar process för hur nämndens statistik tas fram. Ett nytt verksamhetssystem har upphandlats och implementerats. Statistik presenteras för nämnden månadsvis. En ny direktåtgärd föreslås: förändrat arbetssätt genom att implementera ärendefunktionen i verksamhetssystemet vilket förväntas leda till förenklad uppföljning av mål. Risken hanteras genom direktåtgärd.</p>					
Ställföreträdare använder inte e-tjänst som hjälp för årsräkningar	4. Troligt	4. Allvarligt	16 	Direktåtgärder	Ja
<p>Beskrivning av risk Risk för att beslut om årsräkningar fördröjs eller försenas om tillhandahållna tjänster inte utnyttjas på grund av brister i implementering, information och utbildning i e-tjänsten E- Wärna Go, vilket kan leda till att såväl huvudmän som ställföreträdare påverkas negativt.</p>					
<p>Kommentar Verksamheten tillhandahåller en digital e-tjänst som innebär att ställföreträdare kan registrera kassabok under året som genererar i en årsräkning, sluträkning eller sluträkning(byte) eller redogörelse för sina klienter eller arvodesräkning för ensamkommande barn. E-tjänsten erbjuder digital registrering och digital inlämning av årsräkningen och arvodesräkningen. Om ställföreträdare inte använder e-tjänsten på grund av brister i implementering, information och utbildning påverkar detta verksamhetens effektivitet avseende årsräkningarna vilket kan medföra negativa konsekvenser för huvudmännen och ställföreträdarna genom sena eller fördröjda beslut. Direktåtgärden för 2022 föreslås även gälla för 2023 då implementering tar tid och information behöver upprepas: verksamheten säkerställer implementering, information, utbildning och support till ställföreträdarna avseende e-tjänsten samt följer upp nyttjandegraden. Risken hanteras genom direktåtgärd.</p>					

Förtroende

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Otillbörlig förmån till förtroendevalda	2. Föga troligt	5. Synnerligen allvarligt	10 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
<p>Beskrivning av risk Risk för att förtroendevald tar emot eller lämnar en otillbörlig förmån på grund av att bestämmelser kring mutor och jäv inte efterlevs, vilket kan leda till olaglig handling och att tilltron till nämndens verksamhet minskar.</p>					
<p>Kommentar Informationsinsatser genomförs årligen. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga.</p>					

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Otillåten påverkan på förtroendevalda	3. Möjligt	5. Synnerligen allvarligt	15 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
<p>Beskrivning av risk Risk för att personer försöker påverka nämndens uppdrag eller beslut på grund av exempelvis ilska, besvikelse, ekonomiska skäl eller skydd av egen kriminell verksamhet, vilket kan leda till att förtroendevalda utsätts för otillåten påverkan i form av trakasserier, hot, våld, skadegörelse och korruption.</p>					
<p>Kommentar Utifrån granskning som genomförts 2021 bedöms sannolikheten att förtroendevalda utsätts för otillåten påverkan som möjlig. Resultatet visar på stor kunskap om området och upplevelsen av trygghet är hög. Informationsinsatser genomförs årligen. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga.</p>					
Ställföreträdare kan ha intressen som står i konflikt med deras uppdrag	2. Föga troligt	5. Synnerligen allvarligt	10 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
<p>Beskrivning av risk Risk för att huvudmannen lider rättsförlust på grund av att ställföreträdaren har intressen som står i konflikt med uppdraget, vilket kan leda till att ställföreträdaren drar nytta av sin position för att skaffa egna ekonomiska fördelar.</p>					
<p>Kommentar Lämplighetsbedömning av personer som vill bli ställföreträdare består av kontroller hos Kronofogden, i Polisens belastningsregister och hos socialnämnden vid sidan av den utbildning med tillhörande tester som genomförs. Varje år kontrolleras därefter ställföreträdare med pågående uppdrag mot dessa register. Granskning av processen har utförts och bedömningen är att nuvarande process står sig väl i förhållande till syftet och andra kommuner. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga.</p>					

Ekonomisk/Finansiell

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Brott i välfärden	2. Föga troligt	5. Synnerligen allvarligt	10 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
<p>Beskrivning av risk Risk för att huvudmän lider rättsförlust på grund av oseriösa ställföreträdare, vilket kan möjliggöra ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden.</p>					
<p>Kommentar För att upptäcka brister och eventuella oegentligheter, genomförs fördjupade granskningar av ställföreträdarnas årsredovisningar och redogörelse i enlighet med Nationella riktlinjer för överförmyndare – förordnade ställföreträdare redovisning. Medarbetare genomgår kontinuerligt utbildning gällande brott mot välfärden, vilket förväntas öka observans. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga.</p>					

HR

Kommunikation

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till internkontrollplan
Byråkratiskt skrivna beslut och dokumentation	3. Möjligt	3. Påtagligt	9 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk <i>Risk för att beslut och dokument som tas fram av enheten är byråkratiskt skrivna på grund av dålig kunskap om språklagen och klarspråk, vilket kan leda till att Malmöbor inte förstår beslut och information som de tar del av.</i>					
Kommentar Översyn har inletts av kommunikation till huvudmän samt av information på malmo.se i samråd med kommunikationsavdelningen. Befintliga åtgärder bedöms som tillräckliga.					

Risker som ligger till grund för kommungemensamma granskningar

Informationssäkerhet

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Röjande av sekretess	4. Troligt	5. Synnerligen allvarligt	20 	Granskning	Ja
Beskrivning av risk Risk för att handlingar som innehåller typiskt sett sekretessbelagd information kommer obehörig till del på grund av bristande kunskap i hur den här typen av information ska hanteras, oavsett digitalt format eller pappersform, vilket kan leda till allvarliga konsekvenser för Malmö stad som organisation, andra organisationer eller den enskilde.					
Kommentar Kommungemensam granskning, stadskontoret återkommer avseende genomförande. Åtterrapporering ska göras senast i samband med uppföljning av intern kontroll 2023.					